

Шляхі і лѣс твой, край Велікасельскі

Бібліяграфічны паказальнік

Літаратура

згрупавана па раздзелах:

“Гісторыя вёскі”

(у алфавітным парадку назваў вёсак);

“Наш край у гады Вялікай Айчыннай вайны”, “З гісторыі саўгаса “Велікасельскі”

(у адваротна-храналагічным парадку);

“Працаўнікі саўгаса “Велікасельскі”, “Аднавяскоўцы”

(у алфавітным парадку прозвішчаў людзей);

“Імі ганарыцца наш край:

Міхась Забэйда-Суміцкі, Валянціна Хамчук”

(у адваротна-храналагічным парадку).

Гісторыя вёскі

1. Вялікая Свянціца: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы ў Вердаміцкім с/с Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.260-261
2. Палубінскі, А.С. Вялікая Свянціца: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.510.
3. Вялікае Сяло: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы ў Вердаміцкім с/с Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.259
4. Палубінскі, А.С. Вялікае Сяло: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.510.
5. Хамчук, В. «На яркой стороне планеты...»: [праздник деревни Великое Село Свислочского района] / Валентина Хамчук // Свіслацкая газета. – 2015. – 25 ліпеня. – С.10
6. Курило, Я. Село, ставшее агрогородком: [про агрогородок Великое Село Свислочского района] / Ядвига Курило // Свіслацкая газета. – 2012. – 7 жніўня. – С.3
7. Бубенчик, О. Великое Село – большие надежды: [открытие в агрогородке Великое Село Свислочского района нового социально-культурного комплекса] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2012. – 4 студзеня. – С.1
8. [Вялікае Сяло] // Свіслацкая газета. – 2003. – 16 верасня. – С.3
9. Задворанцы: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы ў Вердаміцкім с/с Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.280
10. Палубінскі, А.С. Задворанцы: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.513.
11. [Задворанцы: вёска ў Свіслацкім раёне] // Свіслацкая газета. – 2003. – 12 ліпеня. – С.3
12. Навасёлкі: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы ў Вердаміцкім с/с Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.299

13. Палубінскі, А.С. Навасёлкі: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.516.
14. [Навасёлкі: вёска ў Свіслацкім раёне] // Свіслацкая газета. – 2003. – 9 верасня. – С.3
15. Несцеравічы: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.301-302
16. Палубінскі, А.С. Несцеравічы: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.516.
17. [Несцеравічы: вёска ў Свіслацкім раёне] // Свіслацкая газета. – 2003. – 9 верасня. – С.3
18. Хілімонаўцы: [агульныя звесткі, гістарычныя дадзеныя аб вёсцы ў Вердаміцкім с/с Свіслацкага раёна] // Гарады і вёскі Беларусі: энцыклапедыя. Т.9. Гродзенская вобласць. Кн.3 / гал.рэд. У.У.Андрыевіч. – Мінск: Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2017. – С.326
19. Палубінскі, А.С. Хілімонаўцы: [агульныя звесткі аб вёсцы Свіслацкага раёна] / А.С.Палубінскі // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.520.
20. Палубінскі, А. Хілімонаўцы: [паходжанне назвы і гісторыя вёскі Вердаміцкага сельскага Савета Свіслацкага раёна] // Свіслацкая газета. – 2004. – 17 студзеня. – С.3

Наш край у гады Вялікай Айчыннай вайны

1. Міхальчык, У. Успаміны сэрца трывожаць: [успаміны пра Вялікую Айчынную вайну А.К.Атока з в.Задворанцы Вердаміцкага сельскага Савета] // Свіслацкая газета. – 2020. – 10 сакавіка. – С.5
2. Бояркин, И. И снова май бережит душу: [воспоминания о годах Великой Отечественной войны ветерана С.М.Жилевского из д.Хилимоновцы Вердомичского сельского Совета] // Свіслацкая газета. – 2017. – 6 мая. – С.3
3. Янюк, М. Водитель «Катюши»: [о жизненном пути ветерана Великой Отечественной войны С.М.Жилевского из д.Хилимоновцы Вердомичского сельского Совета] // Свіслацкая газета. – 2016. – 7 мая. – С.1, 2
4. Кобрынец, Я. А ў сэрцы жыла вера: [аб ваенным лёсе У.Д. Хамчука, жыхара в.Свянціца Свіслацкага раёна, у гады Вялікай Айчыннай вайны ў дванаццацігадовым узросце быў вывезены ў Германію] // Свіслацкая газета. – 2007. – 17 ліпеня. – С.2

5. Раманчук, Г. Ліс Сцяпан Захаравіч [біяграфія ўдзельніка Сталінградскай бітвы ў гады Вялікай Айчыннай вайны, ураджэнца в.Задворанцы Свіслацкага раёна] / Г.Раманчук // Памяць: Свіслацкі р-н: Гіст.-дак. хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / Рэдкал.І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.265
6. Габрыянiк, М. I памяць нам спакою не дае: [вёска Задворанцы ў гады Вялікай Айчыннай вайны; дзейнасць антыфашысцкай групы]// Памяць: Свіслацкі р-н: Гіст.-дак. хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / Рэдкал.І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.206-207
7. Мстило оккупантам комсомольское подполье: [о деятельности подпольной комсомольской организации в д.Задворенцы в годы Великой Отечественной войны] // Свіслацкая газета. – 1994. – 26 чэрвеня. – С.2
8. Габрыянiк, М. И память нам покоя не дает: [о деятельности антифашистской группы в д.Задворенцы в годы Великой Отечественной войны] / М.Габрыянiк; фото автора // Заветы Ильича. – 1987. – 21мая. – С.3
9. Дегис, Н. Ветеран в строю: [о боевом пути ветерана Великой Отечественной войны И.Н.Кулякина из д.Великое Село] / Н.Дегис // Заветы Ильича. – 1971. – 18 февраля. – С.2
10. Михнюк, В. Его имя живет в наших делах: [о подпольной группе в д.Задворенцы Свислочского района в годы Великой Отечественной войны] / В.Михнюк // Заветы Ильича. – 1969. – 19 июля. – С.3

З гісторыі саўгаса “Велікасельскі”

1. Балыш, Л. Спасибо, животноводы!: [о чествовании лучших животноводов УСП «Совхоз «Великосельский»] / Людмила Балыш; фото // Свіслацкая газета. – 2021. – 30 сакавіка. – С.6
2. Балыш, Л. Богатство – преданные труженики: [об истории создания совхоза «Великосельский» и его тружениках] / Людмила Балыш // Свіслацкая газета. – 2017. – 19 ліпеня. – С.4
3. Кедик, Е. Кто хорошо трудится, тому есть чем хвалиться: [на базе УСП «Совхоз «Великосельский» состоялся семинар-совещание по животноводству] / Елена Кедик // Свіслацкая газета. – 2017. – 25 лютага. – С.2
4. Самарина, Л. Ветеранам войны и труда – повышенное внимание: [заседание президиума Свислочского районного совета Белорусского объединения ветеранов в УСП «Совхоз «Великосельский»] / Лариса Самарина // Свіслацкая газета. – 2011. – 3 верасня. – С.2
5. Бубенчик, О. В районе объявлен год благоустройства выгулов: [о животноводческом семинаре в УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2010. – 15 красавіка. – С.2
6. Кедик, Е. Перемены на фермах: [о семинаре по животноводству в УСП «Совхоз «Великосельский»] / Елена Кедик // Свіслацкая газета. – 2009 – 20 чэрвеня. – С.2

7. Бубенчик, О. Чисто экономический подход: [о семинаре-учебе по организации первичного учета в растениеводстве на базе УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Г.Ширяева // Свіслацкая газета. – 2007. – 31 ліпеня. – С.2
8. Бубенчик, О. Визитная карточка хозяйства: [УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2005. – 16 жніўня. – С.1
9. Бубенчик, О. «Нам должен сдаться пятидесятилетний рубеж»: [о молочнотоварной ферме «Хилимоновцы» УСП «Совхоз «Великосельский» и передовой доярке данного хозяйства] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2005. – 16 жніўня. – С.2
10. Бубенчик, О. Не подводят великосельцы»: [об уборке урожая в УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2005. – 6 жніўня. – С.1
11. Унітарнае сельскагаспадарчае прадпрыемства “Саўгас “Велікасельскі”: [з гісторыі аднайменнага саўгаса Свіслацкага раёна] // Памяць. Свіслацкі раён: Гіст.-дак. Хронікі гарадоў і р-наў Беларусі / рэдкал. І.І.Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С.420.
12. Бубенчик, О. «Успех производства – в систематичности»: [о семинаре животноводов на базе УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 16 лістапада. – С.1
13. Бубенчик, О. В Великом Селе идут в ногу со временем... и заготавливают корма: [об обработке посевов вертолетом в УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 27 ліпеня. – С.1
14. Бубенчик, О. Совхозу «Великосельский» – 40 / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 13 студзеня. – С.2
15. Бубенчик, О. Великосельцы дружат с наукой: [об УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2003. – 6 снежня. – С.1
16. Бубенчик, О. В Хилимоновцах растут не только надои, но и привесы: [о работе МТФ «Хилимоновцы» УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2003. – 24 чэрвеня. – С.1
17. Бубенчик, О. На гребне волны: [о посевной в совхозе «Великосельский»] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2002. – 6 красавіка. – С.1
18. Бубенчик, О. Завтрашний день [колхоза] «Великосельского» / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2002. – 26 студзеня. – С.1
19. Бубенчик, О. В «Великосельском» – настоящие хлеборобы / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2001. – 28 жніўня. – С.1
20. Бубенчик, О. Будни фермы «Хилимоновцы» [совхоза «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2001. – 17 красавіка. – С.1
21. Бубенчик, О. Великосельцы не знают раскочки: [о буднях совхоза «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2001. – 10 красавіка. – С.1

22. Горбач, Ч. Где думают, там и результат: [фоторепортаж заготовки кормов в совхозе «Великосельский»] / фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2000. – 11 ліпеня. – С.1
23. Грыгор'еў, В. Падмацунак фермам: [кармавыя карняплоды саўгаса «Велікасельскі»] / В.Грыгор'еў // Свіслацкая газета. – 1999. – 23 кастрычніка. – С.1
24. Григорьев, В. Впереди – великосельцы [по среднесуточному удою молока]: [совхоз «Великосельский»] / В.Григорьев // Свіслацкая газета. – 1999. – 13 красавіка. – С.1
25. Курило, С. Когда пришел хозяин: [об экономическом развитии совхоза «Великосельский» под руководством нового директора Ю.Н.Турко] / С.Курило // Гродзенская праўда. – 1999. – 4 лютага. – С.1-2
26. На контроле – защита мероприятий хозяйств [Свислочского] райагропрома: [совхоз «Великосельский»] // Свіслацкая газета. – 1999. – 2 лютага. – С.1
27. Янюк, М. Великосельцы ищут и находят: [внедрение достижений науки в совхозе «Великосельский»] // Свіслацкая газета. – 1999. – 12 студзеня. – С.1
28. Вербик, Я. Добрые перемены в Манчицах: [о работе фермы в Манчицах совхоза «Великосельский»] // Свіслацкая газета. – 1998. – 24 снежня. – С.1
29. Беляев, В. «Великосельский» набирает высоту: [о развитии совхоза «Великосельский», председатель Ю.Н.Турок] // Свіслацкая газета. – 1998. – 3 кастрычніка. – С.1
30. Радкевич, Л. Не земля родит, а труд: [развитие растениеводства в совхозе «Великосельский»] // Свіслацкая газета. – 1998. – 31 сакавіка. – С.3
31. Беляев, В. Есть запас рабочего хода: [отчетное собрание в совхозе «Великосельский»] // Свіслацкая газета. – 1998. – 17 сакавіка. – С.1
32. Грыгор'еў, В. Жыве ферма: [аб манчыцкай ферме саўгаса «Велікасельскі»] / В.Грыгор'еў // Свіслацкая газета. – 1994. – 19 лістапада. – С.1
33. Валюк, А. Ранних вам всходов, хлеборобы: [о посевной кампании в совхозе «Великосельский»] // Заветы Ильича. – 1989. – 25 марта. – С.2
34. Степанов, И. Хвала рукам, что пахнут хлебом: [чествование участников жатвы в совхозе «Великосельский»] // Заветы Ильича. – 1987. – 3 сентября. – С.2
35. Беляев, В. Заботы летнего дня: [заготовка кормов в совхозе «Великосельский»] // Заветы Ильича. – 1985. – 6 августа. – С.3
36. Апунович, В. За большое молоко в пастбищный период!: [в совхозе «Великосельский»] // Заветы Ильича. – 1982. – 15 мая. – С.3
37. Резервы – в дело: социалистические обязательства тружеников совхоза «Великосельский» на 1971 год // Заветы Ильича. – 1971. – 19 января. – С.1
38. Квач, Б. На широкую дорогу: [о совхозе «Великосельский» рассказывает его директор Б.Квач] // Заветы Ильича. – 1965. – 3 июня. – С.3

Працаўнікі саўгаса “Велікасельскі”

1. Беляев, В. Повезло земле на пахаря: [о механизаторе совхоза «Великосельский» Иване Иосифовиче Автухе] / В.Беляев // Свіслацкая газета. – 1999. – 26 кастрычніка. – С.1
2. Бубенчик, О. Хозяйка зерносклада [о заведующем зерносклада совхоза «Великосельский» Е.З.Боуфалик] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2001. – 25 верасня. – С.1
3. Бубенчик, О. Совхозные будни глазами экономиста: [о главном экономисте УСП «Совхоз «Великосельский» Вере Францевне Войтешук] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 13 студзеня. – С.2
4. Григорьев, В. По труду – почет: [о механизаторе совхоза «Великосельский» П.А.Голенко; награжден орденом «Знак Почета»] / фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1984. – 15 сентября. – С.1
5. Балыш, Л. Долго привыкать не пришлось: [про молодого специалиста, инженера машинно-тракторного парка УСП «Совхоз «Великосельский» А.Горчинского] / Людмила Балыш; фото // Свіслацкая газета. – 2021. – 9 ліпеня. – С.4
6. По стопам матери: [о В.С.Гуляй, доярке на молочно-товарной ферме «Хилимоновцы» совхоза «Великосельский»] / фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1984. – 21 января. – С.1
7. Бубенчик, О. Новое поколение выбирает сельское хозяйство: [о главном зоотехнике УСП «Совхоз «Великосельский» Сергее Дорошкевиче] / Ольга Бубенчик; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 13 студзеня. – С.2
8. Славин, В. Слагаемые его успеха: [об одном из лучших водителей совхоза «Великосельский» Викторе Петровиче Дырынде] / В.Славин; фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1981. – 4 июля. – С.1
9. По долгу ведущего: [о Н.П.Залуцком, кавалере орденов Ленина и Октябрьской Революции, механизаторе совхоза «Великосельский»] / фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1982. – 23 марта. – С.3
10. [Николай Петрович Залуцкий, кавалер орденов Ленина и Октябрьской Революции, механизатор совхоза «Великосельский»] / фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1971. – 16 ноября. – С.3
11. Купач, Н. Дело, которому служишь: [о заведующей свинофермой совхоза «Великосельский» Н.П.Купач, кавалере ордена Трудового Красного Знамени] / Н.Купач // Заветы Ильича. – 1980. – 11 октября. – С.1
12. Гринко, И. Впереди – Степановна: [о доярке совхоза «Великосельский» В.С.Лепешко; ее имя занесено на районную Доску почета] / И.Гринко; фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1980. – 31 мая. – С.1
13. Григорьев, В. Хлеба на радость: [о заведующей производственным участком «Манчицы» совхоза «Великосельский» С.Макаревич] / В.Григорьев; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 1998. – 22 верасня. – С.2

14. Болбат, Е. Трактористка: [о Т.И.Потенго, трактористке совхоза «Великосельский»; награждена орденом «Знак Почета»] / Е.Болбат; фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1977. – 9 июля. – С.1
15. Бубенчик, О. Передний край Ивана Радионика: [о водителе И.Радионик УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2002. – 23 красавіка. – С.1
16. Бубенчик, О. На шаг впереди: [о трудовых буднях Е.В.Чурик на молочнотоварной ферме «Свентица» УСП «Совхоз «Великосельский»] / Ольга Бубенчик; фото Г.Ширяева // Свіслацкая газета. – 2010. – 23 студзеня. – С.1
17. Иванов, Е. Четверть века на такторе: [о Николае Афанасьевиче Чурику, механизаторе совхоза «Великосельский»] / Е.Иванов; фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1979. – 23 июня. – С.1
18. Гринко, И. Личным примером: [Николай Афанасьевич Чурик – один из старейших механизаторов совхоза «Великосельский»] / И.Гринко; фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1979. – 29 ноября. – С.2
19. Малайчына, Пятро!: [Пётр Раманавіч Чурык, лепшы камбайнер саўгаса «Велікасельскі»] / фота Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 1996. – 31 жніўня. – С.1
20. И слава его нашла: [кавалер двух орденов «Знак Почета» Петр Романович Чурик, механизатор совхоза «Великосельский»] / фото Ч.Горбача // Заветы Ильича. – 1982. – 22 мая. – С.1
21. Балыш, Л. Нашел себя в профессии: [про главного зоотехника УСП «Совхоз «Великосельский» С.Юсько, имя которого занесено на районную Доску почета] / Людмила Балыш; фото // Свіслацкая газета. – 2022. – 18 чэрвеня. – С.8

Аднавяскоўцы

1. Самарина, Л. Маленькое государство, в котором правит любовь: [о семье Залуцких из д.Великое Село] / Лариса Самарина; фото Ч.Горбача // Свіслацкая газета. – 2004. – 23 кастрычніка. – С.2
2. Бубенчик, О. Возраст делу не помеха: [о жительнице д.Свентица В.С.Лепешко] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2008. – 16 жніўня. – С.4
3. Бубенчик, О. Быть полезной людям: [о жительнице д.Великое Село В.И.Новик] / Ольга Бубенчик // Свіслацкая газета. – 2008. – 16 жніўня. – С.4
4. Кедик, Е. Для жителей Великого Села Людмила своя: [о заведующем Великосельским ФАПом Людмиле Рудковской] / Елена Кедик; фото автора // Свіслацкая газета. – 2019. – 1 июля. – С.4
5. Бубенчик, О. И всё-таки они счастливы: [о семье Владимира и Ядвиги Хамчук из д.Свентица] / Ольга Бубенчик; фото Григория Ширяева // Свіслацкая газета. – 2008. – 16 жніўня. – С.4

Імі ганарыцца наш край

Міхась Забейда-Суміцкі

1. Марціновіч, А. Песня стала мовай: Міхась Забейда-Суміцкі[(в.Несцеравічы Свіслацкага раёна) беларускі спявак] / Алесь Марціновіч // Далёкае – блізкае: знаёмствы, адкрыцці, дыялогі. У 2 кн. Кн.2 / уклад. Вольга Рацэвіч – Мн.: Звязда, 2019. – С. 112-119
2. Водчыц, Т. Міхаіл Забейда-Суміцкі памятаў пра Радзіму заўсёды: [пра знакамітага опернага спевака, ураджэнца в.Несцеравічы Свіслацкага раёна (14.06 1900 – 21.12 1981)] / Таццяна Водчыц; фота // Культура. – 2005. – 9-15 ліпеня (№ 28). – С. 15
3. Палубінскі, А.С. Жыў песняй: [пра беларускага спевака М.І.Забейду-Суміцкага] / А.С. Палубінскі // Памяць Свіслацкі раён: Гіст.-дак. хронікі гарадоў і раёнаў Беларусі / рэдкал. І.І. Варанец і інш. – Мн.: Беларусь, 2004. – С. 494-495
4. Палубінскі, А. Сусветная слава свіслацкага тэнара: [пра М.Забейду-Суміцкага (1900, в.Несцеравічы Свіслацкага раёна – 1981), оперны спявак] // Свіслацкая газета. – 2000. – 13 чэрвеня. – С.3
5. Голікава, Л.Ф. Забейда-Суміцкі Міхаіл Іванавіч: [(1900, в. Несцеравічы Свіслацкага раёна – 1981), беларускі спявак (лірычны тэнор)] / Л.Ф. Голікава // Беларуская энцыклапедыя. У 16 т. Т. 6. – Мн.: Бел.Эн, 1998. – С. 491
6. Палубінскі, А. Нашы слыннымя землякі: [пра М.І.Забейду-Суміцкага (1900, в.Несцеравічы Свіслацкага раёна – 1981), беларускі оперны спявак] / А.Палубінскі // Свіслацкая газета – 1998. – 21 ліпеня. – С.3; 1993. – 16 студзеня. – С.2; Заветы Ильича. – 1990. – 15 студзеня. – С.1-2
7. Марціновіч, А. Песня стала мовай: [пра беларускага спевака М.Забейду-Суміцкага (1900, Свіслацкі раён - 1981)] / Алесь Марціновіч // Марціновіч А. Зерне да зерня. Гісторыя ў асобах / Маст. В.В. Дударанка. – Мн.: Юнацтва, 1996. – С. 356-365.
8. Мірачыцкі, Л. Забейда-Суміцкі Міхась: [(сапр. Забейда Міхаіл Іванавіч; 1900, в.Несцеравічы Свіслацкі раён – 1981), беларускі спявак, педагог] / Л. Мірачыцкі // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.3. – Мн. : Бел.Эн, 1996. – С. 39-392
9. Полубинский, А. Стала песня его судьбой: о знаменитом певце, нашем славном земляке М.И. Забейде / А. Полубинский // Заветы Ильича. – 1989. – 11 марта. – С.2
10. Полубинский, А. Стала песня его судьбой: [об оперном певце М.Забейде-Сумицком, уроженце д.Нестеровичи свислочского района] / А.Полубинский // Заветы Ильича. – 1989. – 11 марта. – С.4; 18 марта. – С.4; 1 апреля. – С.4

Валянціна Хамчук

1. Хамчук, В. Ветразь надзеі: вершы; [кароткія біяграфічныя звесткі беларускай паэткі, ураджэнкі в.Навасёлкі Свіслацкага раёна] / Валянціна Хамчук. – Мн.: Мастацкая літаратура, 1983. – 47с.
2. Хамчук, В. Бывайце здаровы, сябры!: [успаміны Валянціны Хамчук (ураджэнкі в.Навасёлкі Свіслацкага раёна) пра яе ўдзел у трэцім Усесаюзным фестывалі маладой паэзіі брацкіх рэспублік у Казахстане] / Валянціна Хамчук // Заветы Ильича. – 1969. – 23 августа. – С.3
3. Хамчук, В. Вершы [ураджэнкі в.Навасёлкі Свіслацкага раёна] / Валянціна Хамчук // Заветы Ильича. – 1969. – 23 августа. – С.4